

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 017324 19 Кж 11
Бања Лука, 29.7.2019. године

Врховни суд Републике Српске, Посебно вијеће за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала, састављено од судија Обрена Бужанина, као предсједника вијећа, Даниеле Миловановић и др Велка Икановића, као чланова вијећа, уз учешће записничара Софије Рибић, у кривичном предмету против оптужених В.М., Г.П., О.Б. и А.П., због стицаја кривичних дјела разбојништва из члана 233. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске и недозвољене производње и промета оружја или експлозивних материја из члана 399. став 2. у вези са ставом 1. истог закона, одлучујући о жалби бранилаца оптужених В.М., Г.П. и О.Б., адвоката заједничке адвокатске канцеларије Ј.Ј. и Ј.И. из Б.Л. и браниоца оптуженог А.П., адвоката А.М. из Б.Л., изјављеним против рјешења Окружног суда у Бањој Луци, Посебног одјељења за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала број 11 0 К 017324 18 К 3-п од 22.7.2019. године, у сједници вијећа одржаној дана 29.7.2019. године, донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Одбијају се, као неосноване, жалбе бранилаца оптужених В.М., Г.П., О.Б. и А.П., изјављене против рјешења Окружног суда у Бањој Луци, Посебног одјељења за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала број 11 0 К 017324 18 К 3-п од 22.7.2019. године.

О б р а з л о ж е њ е

Рјешењем Окружног суда у Бањој Луци, Посебног одјељења за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала број 11 0 К 017324 18 К 3-п од 22.7.2019. године, продужен је притвор против оптужених В.М., Г.П., О.Б. и А.П., након изрицања првостепене пресуде, којом су оглашени кривим због стицаја кривичних дјела разбојништва из члана 233. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске (у даљем тексту: КЗ РС) и недозвољене производње и промета оружја или експлозивних материја из члана 399. став 2. у вези са ставом 1. истог закона, па су В.М., Г.П. и А.П., за почињена кривична дјела осуђени на јединствене казне затвора у трајању од по 10 (десет) година и 6 (шест) мјесеци, а оптужени О.Б., на јединствену казну затвора у трајању од 8 (осам) година и 6 (шест) мјесеци, у које казне им је урачунато вријеме проведено у притвору.

Притвор је према свим оптуженим продужен из притворског разлога прописаног у одредби члана 197. став 1. тачка г) Закона о кривичном поступку Републике Српске (у даљем тексту: ЗКП РС) и по том рјешењу може трајати најдуже 9 (девет) мјесеци од дана изрицања првостепене пресуде.

Против наведеног рјешења, благовремено, жалбу су изјавили браниоци оптужених В.М., Г.П. и О.Б., адвокати заједничке адвокатске канцеларије, Ј.Ј. и Ј.И. из Б.Л., те бранилац оптуженог А.П., адвокат А.М. из Б.Л.

Браниоци оптужених В.М., Г.П. и О.Б., су жалбу изјавили због битне повреде одредаба кривичног поступка и због погрешно утврђеног чињеничног стања, са приједлогом да се рјешење преиначи тако што ће се одбити приједлог тужиоца за продужење притвора и оптужени одмах пусте на слободу или да се рјешење укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Бранилац оптуженог А.П., жалбу је изјавила због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, те повреде Кривичног закона, са приједлогом да се побијано рјешење укине и овај оптужени одмах пусти на слободу.

Разматрајући спис, побијано рјешење и жалбе, овај суд је одлучио као у изреци рјешења из сљедећих разлога:

У образложењу побијаног рјешења, дати су јасни и аргументовани разлози, са закључком да се рјешење о продужењу притвора базира на пресуди Окружног суда у Бањој Луци, Посебног одјељења за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала број 11 0 К 017324 18 К 3-п од 22.7.2019. године, којом је утврђено да су оптужени починили кривична дјела разбојништва из члана 233. став 2. у вези са ставом 1. и недозвољене производње и промета оружја или експлозивних материја из члана 399. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС и осуђени, и то В.М., Г.П. и А.П., на јединствене казне затвора у трајању од по 10 (десет) година и 6 (шест) мјесеци, а оптужени О.Б., на јединствену казну затвора у трајању од 8 (осам) година и 6 (шест) мјесеци, те да тај притвор може трајати још најдуже 9 мјесеци.

Слиједом наведеног, са аспекта правилности и законитости побијаног рјешења, па тиме и „законитости“ притвора, од одлучног значаја је чињеница да је побијано рјешење (уз претходно образложење постојања осуђујуће пресуде, која је претходила одлуци о продужењу притвора), донесено у складу са одредбом члана 203. став 1. ЗКП РС, те чланом 5. став 1. тачка а) Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода (у даљем тексту: Европска конвенција). Наиме, чланом 203. став 1. ЗКП РС, прописано је да ће суд, када изрекне пресуду на казну затвора, по службеној дужности испитати само постојање притворских разлога из члана 197. став 1. тачке а), в) и г) ЗКП РС, али не и постојање основане сумње, како то жалба бранилаца оптужених В.М., Г.П. и О.Б. погрешно тврди, јер је у овој ситуацији ријеч о притвору након изрицања осуђујуће пресуде. Овакво законско рјешење је компатибилно са одредбом члана 5. став 1. тачка а) Европске конвенције, којом је прописана могућност „законитог лишавања слободe након изрицања осуђујуће пресуде“, при чему се фраза „осуђујућа пресуда“, не може тумачити рестриктивно, тј. тако да се односи само на правоснажну пресуду (види Европски суд, W. против Њемачке, пресуда од 27. јуна 1968. године, Сетрија А број 7, став 9). Такође, „законитост“ притвора не тражи закониту пресуду, већ само законит притвор, што значи да притвор мора бити у складу са домаћим законом и Европском конвенцијом. Стога су без основа аргументи из жалбе бранилаца оптужених В.М., Г.П. и О.Б., којима се оспорава законитост побијаног рјешења, због чињенице да у образложењу нису дати разлози на основу којих доказа је првостепени суд утврдио да су оптужени починили предметна кривична дјела.

Надаље, члан 5. став 1. тачка а) Европске конвенције тражи постојање узрочне везе и то не само хронолошке, између осуђујуће пресуде и притвора према том основу (види, Европски суд V. D. против Белгије, пресуда од 25. априла 1983. године, Серија А број 63, став 35), па када су у конкретном случају оптужени неправоснажном првостепеном пресудом осуђени на затворске казне за стицај кривичних дјела разбојништва из члана 233. став 2. у вези са ставом 1. и недозвољене производње и промета оружја или експлозивних материја из члана 399. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС, а као директна посљедица те пресуде им је побијаним рјешењем продужен притвор, који по том рјешењу може трајати најдуже девет мјесеци, то упућује на постојање директне узрочне везе између осуђујуће пресуде и продуженог притвора оптуженима по наведеном притворском разлогу.

Жалбеним приговорима бранилаца свих оптужених, није доведена у сумњу ни правилност чињеничних утврђења побијаног рјешења на којима заснива закључак о неопходности продужења притвора након изрицања пресуде и осуде оптужених на казне затвора, по успостављеном притворском разлогу из одредбе члана 197. став 1. тачка г) ЗКП РС.

Разлози за такав закључак, дати у побијаном рјешењу су ваљано образложени и њихова правилност се не може оспорити жалбеним приговорима.

Наиме, у образложењу побијаног рјешења, правилно се доводи у међусобну повезаност начин и околности под којима је извршено кривично дјело разбојништва из члана 233. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС, и то уз употребу ватреног оружја, аутоматских пушака, а у извршење кривичног дјела су понијели и ручни ракетни бацач М-80, да је напад извршен на блиндирано возило за транспорт новца на аутопуту којим се крећу и друга возила, да су оптужени, заједно са осуђеним Ж.И. били маскирани, да су, поред употријебљене силе и пријетње према припадницима Агенције „S.S.“, која је обезбјеђивала транспорт новца „U.“ Банке - Централа Б.Л. и пуцали из аутоматских пушака у правцу специјалног - блиндираног возила за транспорт новца, у којем се налазио новац, пуцали и у унутрашњост овог возила, при чему је Ђ.Б., радник наведене агенције задобио лаке тјелесне повреде. Наведене околности се правилно доводе у везу са тежином посљедице, која се огледа у висини прибављене имовинске користи од преко 60.000,00 КМ (присвојен новац, и то 20.000,00 АУД, 15.000,00 САД, 400.000,00 ХРК, и 240.000,00 ЕУР, што у противвриједности износи 616,548,25 КМ), те тјелесној повреди једног лица.

Све те околности се правилно у побијаном рјешењу доводе у везу са чињеницом да су оптужени В.М., А.П. и Г.П. били припадници МУП-а РС, С. Ј. полиције, а што је било познато оптуженом О.Б.

У вези са тим околностима, правилно је првостепени суд утврдио и дао образложене разлоге у побијаном рјешењу за постојање ванредних околности у времену релевантном за продужење притвора, а које би, пуштањем оптужених на слободу, резултирале стварном пријетњом нарушавања јавног реда.

Као ванредне околности које би довеле до стварне пријетње нарушавања јавног реда у смислу одредбе члана 197. став 1. тачка г) ЗКП РС, правилно првостепени суд образлаже чињеницама да су медији - ТВ канали, у својим ударним емисијама и

дневницима, редовно обавјештавали јавност да је ово кривично дјело изршено, да је у току интензивна потрага за починиоцима, те је јавност обавијештена када су починиоци откривени и лишени слободе. Приликом ових медијских извјештаја, редовно је пуштан видео снимак самог извршења дјела разбојништва, који снимак је забиљежен надзорним камерама блиндираних возила и који је, као доказ, извођен и на главном претресу, а такође је овај снимак приказиван и док је трајало суђење у првом поступку, као и у поновљеном поступку, те приликом објављивања пресуде, у првом поступку и у поновљеном поступку, тако да је, гледајући тај снимак у више наврата, шира јавност, у потпуности, упозната са начином извршења предметног кривичног дјела, које је посебно тешко, обзиром на образложени начин и околности извршења и посљедицу. Упознати су са чињеницом да су оптужени М., П. и П.1 припадници С. Ј. МУП РС, као и оптужени О.Б., којем је ова чињеница, као саизвршиоцу била позната, наоружани аутоматским пушкама, а на снимку се види и припремљен ручни ракетни бацач М-80, да је шира јавност видјела употребу силе и пријетњу, пуцањем из ватреног оружја по возилу и у унутрашњост возила, те чин рањавања једног лица. Шира јавност је упозната и са чињеницом да отуђени новац никада није пронађен, а ради се о великом износу новца, од преко 600.000,00 КМ.

Све напријед наведене околности, правилно цијени првостепени суд као ванредне околности које би, пуштањем оптужених на слободу, изазвале реакцију грађана и довеле до стварне пријетње нарушавања јавног реда у смислу исказивања негодовања због неповјерења у рад полиције, а поготово код чињенице да су оптужени В.М., Г.П. и А.П. били припадници С. Ј. МУП РС, од којих се очекује откривање починилаца кривичних дјела, а не да исти чине овако тешко кривично дјело.

Све наведене и образложене околности, за конкретну ситуацију, у погледу постојања стварне пријетње нарушавања јавног реда, као основа из одредбе члана 197. став 1. тачка г) ЗКП РС, односе се на конкретне радње и догађаје у времену релевантном за продужење притвора, које и по оцјени овог суда, потврђују правилност закључка о нужности даље мјере притвора по наведеном притворском основу, због чега су без основа и жалбени приговори браниоца оптуженог А.П. у вези са приједлогом о изрицању мјера забране овом оптуженом, умјесто притвора.

Због свега наведеног, без основа су и они аргументи из жалби, у прилог тврдњи, да дати разлози у побијаном рјешењу о постојању ванредних околности, које би, пуштањем оптужених на слободу резултирале стварном пријетњом нарушавања јавног реда, и тиме притворског основа из члана 197. став 1. тачка г) ЗКП РС, нису конкретизовани, нити засновани на доказима (па ни на индицијама), већ изнесени као апстрактни и засновани само на претпоставкама.

Из наведених разлога жалбе бранилаца оптужених нису основане, па је ваљало те жалбе одбити и одлучити као у изреци овог рјешења на основу члана 337. став 3. ЗКП РС.

Записничар
Софија Рибич

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић

Предсједник вијећа
Обрен Бужанин